

Verantwoording 2023 Jaarplan 2024 Faculty Audit & Assurance

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Januari 2024

VERANTWOORDING 2023 – JAARPLAN 2024 FACULTY AUDIT & ASSURANCE

VOORWOORD **3**

INLEIDING **5**

VERANTWOORDING 2023 – JAARPLAN 2024 **5**

INLEIDING
ACTIVITEITEN

Voorwoord

Voorwoord door faculty voorzitter.

Voor u ligt de verantwoording 2023 - jaarplan 2024 van de faculty Audit & Assurance (hierna faculty A&A). We blikken terug en vooruit naar 2023-2024; wat zijn de thema's, ontwikkelingen waar we als faculty A&A de komende periode nader invulling aan willen geven cq willen onderzoeken.

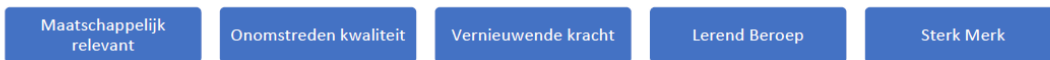
Jeroen Brak, voorzitter faculty A&A

Inleiding

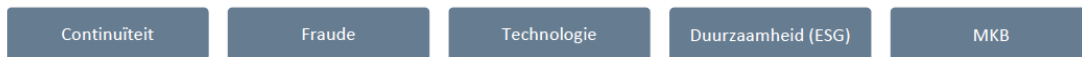
Als faculty A&A hebben we destijds vanuit het NBA bestuur drie taken meegekregen, namelijk:

- formeel een team van facultybestuurders;
- werk aan een implementieplan voor de activiteiten van de faculty
- werk het samenwerkingsmodel uit voor de faculties, het bureau en andere gremia

Vanuit de vorming van het facultybestuur hebben we onze meerjarenvisie uitgewerkt en daarvan afgeleid het jaarplan 2022-2023. We zijn hierbij gestart vanuit de doelstellingen van de NBA vernieuwingsagenda, die nog steeds relevant zijn als beoogde stip op de horizon voor de ontwikkeling van ons accountantsberoep, namelijk:

Vervolgens hebben we ons jaarplan 2022-2023 aangesloten op de vijf centrale thema's die binnen de NBA zijn uitgewerkt en gericht zijn op borging van de voorgenoemde doelstellingen, namelijk:

Vanuit de meegekregen taakopdracht en de voorgenoemde inkadering vanuit doelstellingen en centrale thema's hebben we onze hoofdopdracht als volgt omschreven:

“Ontwikkel een visie op de voor het accountantsberoep benodigde kennis- en competentieontwikkeling rekening houdend met een horizon van 3 tot 5 jaar en beoordeel op welke wijze en in welke mate de NBA als kenniscentrum zich hierop zou moeten aanpassen”.

Hierbij richten we ons als faculty A&A in eerste instantie op de benodigde kennis- & competentieontwikkeling van het huidige actieve ledenbestand, en in mindere mate op de aankomend accountants die thans in de accountantsopleiding zitten en toekomstige accountancystudenten.

Vanuit de dialoog die we zijn aangegaan met interne stakeholders hebben we de volgende hoofdthema's benoemd:

- hoe leveren we als beroepsgroep zichtbaar onomstreden A&A kwaliteit in de kernfunctie van de accountant ?
- hoe borgen we onomstreden A&A kwaliteit door inzet van steeds meer verschillende specialisten ?
- Hoe kunnen we het gebruik/toepassen van innovatieve werkwijzen/controlemethoden meer stimuleren ?
- Hoe kunnen we cultuur en werkplezier laten bijdragen aan onomstreden kwaliteit?

Vervolgens zijn we met deze thema's aan de slag gegaan en hebben we over deze dilemma's en uitdagingen ook gesproken en gediscussieerd met diverse in- en externe stakeholders. Wij hebben onder andere gesproken met Leen Paape (signaleringsraad), Elly van der Velden (CEA), Platform Reguliere Vergunninghouders, de NBA themaregisseurs (verdiepingssessies), Anna Gold, Joost van Buuren (innovatie in de controle), NBA Young Profs en de AFM. De gesprekken met stakeholders hebben ertoe geleid dat we meer focus hebben kunnen aanbrengen in onze hoofdthema's door deze samen te brengen tot: "kennis van de entiteit & risico-analyse", "regierol" en "innovatiekracht".

Medio 2022 hebben we als faculties de jaarplannen 2022 en 2023 met elkaar in lijn gebracht en hoofdlijnen uitgewerkt op basis van het binnen de NBA uitgewerkt stramien. Dit heeft geleid tot de uitwerking van het jaarplan 2022-2023, welke in september 2022 besproken is met cq. toegelicht aan het NBA bestuur:

Faculty Audit & Assurance					
Bestuursleden	Jeroen Brak (voorzitter)	Barry Tekens	Hans Urlings	Roos Verouden	Anton Lok
Facultymanager	Berthold de Jong				
Visie	De omgeving (maatschappij / stakeholders) waarin de accountant die assurance verstrekt werkt, wordt steeds complexer en veeleisender. Er is een toenemende vraag naar assurance op financieel en niet-financieel gebied. Het uitgangspunt is dat de accountant onomstreden kwaliteit blijft leveren. Wij verwachten dat de criteria voor toezicht veeleisender worden, wat er mede toe zal leiden dat het aantal vergunninghouders daalt. Verder is de verwachting dat de krapte op de arbeidsmarkt voor het openbaar beroep nog groter wordt.				
Doelgroep	Accountants die <u>assurance</u> opdrachten uitvoeren: NV COS 100-3900N. De focus ligt bij controle opdrachten van historische financiële informatie: NV COS 100-999.				
Pijlers	Maatschappij		Meesterschap		
Ambitie	Ter borging van onomstreden kwaliteit is de accountant die assurance opdrachten uitvoert in staat deze opdrachten zodanig uit te voeren dat deze compliant zijn met de wet- en regelgeving en relevant zijn voor het maatschappelijk verkeer.				
Focusgebieden	Kennis van de entiteit	Risicoanalyse	Regierol	Innovatiekracht	

De pijler "Maatschappij" gaat over de verwachtingen van het maatschappelijk verkeer (alle stakeholders) van de accountant die assurance geeft. Relevant hierbij is onder andere de prestatie- en verwachtingskloof.

De pijler "Meesterschap" gaat over het ambacht van de accountant. Naast (theoretische) kennis is het belangrijk dat de accountant vaardigheden, gedrag en competenties heeft om assurance opdrachten uit te voeren die voldoen aan de verwachtingen van het maatschappelijk verkeer en compliant zijn. Meesterschap gaat over het streven jezelf te verbeteren in een vak, dat streven gaat zo ver dat je er een meester in wilt worden. Meesterschap gaat niet om het eindpunt, het gaat om de weg ernaartoe.

Jaarplan 2023 – 2024

In de juni 2023 bestuursvergadering is besloten dat de pijlers en thema's uit het jaarplan 2022-2023 nog steeds actueel zijn.

Wij willen in dialoog blijven met de stakeholders over (toekomstige) ontwikkelingen in het beroep. De publieke taak van de openbare accountant blijft onze focus, waarbij wij ons richten op de prestatie en verwachtingskloof.

Komend jaar willen we als faculty A&A (meer) in verbinding staan met de op A&A geïntereerde leden in de achterban. In de eerste helft van 2023 hebben we dit

gedaan door het actief bijwonen kennis en debat sessies op actuele vaktechnische gebieden; bijvoorbeeld: Young Profs, kennissessie 315, enquête regierol. Naar de toekomst willen wij effectief verbonden blijven. In dit kader zijn wij ook enthousiast om in juni 2024 een dialoogbijeenkomst te organiseren, waarbij alle faculties input kunnen leveren.

Bij de start van de faculties is door het bestuur van de NBA een opdracht aan de faculty besturen gegeven: formeel een bestuur en werk een visie en actieplan uit op een vitale beroepsontwikkeling. In het voorjaar 2023 is de bestuursopdracht geactualiseerd waarbij het signaleren van ontwikkelingen en het uitwerken van de analyse de focus is. Daarnaast is het doel; dat de vier faculties gezamenlijk optrekken omdat zo de hele keten te vertegenwoordigen.

Voor het 2023 - 2024 zijn door de faculty A&A de volgende activiteiten gepland:

Activiteit 1 (thema “kennis van de entiteit” en risico analyse”)	
Omschrijving	Projectplan: Standaard 220 en 600
Toelichting	Najaar 2023 zullen de gewijzigde Standaarden 220 en 600 van toepassing worden. Het bestuur van de faculty A&A bereiken signalen dat het openbaar beroep onvoldoende op de hoogte is van de impact van de gewijzigde Standaarden 220 en 600 (van toepassing op boekjaren beginnend na 15 december 2023)
Impact	Beide gewijzigde Standaarden hebben grote impact op de accountants die assurance opdrachten verrichten. Met de uitvoering van activiteiten op het gebied van Standaarden 220 en 600 zijn beroepsbeoefenaren in staat om de invloed van de wijzigingen in deze Standaarden op de door hen uit te voeren werkzaamheden te bepalen. Daarbij is de directe invloed van de wijzigingen in Standaard 600 aanmerkelijk groter (als sprake is van de controle van een jaarrekening van een groep) dan de invloed van Standaard 220. De in te zetten activiteiten zouden daarmee in overeenstemming moeten zijn.
Planning	Najaar 2023 / voorjaar 2024 voorstellen doen aan manager Lerend Beroep voor activiteiten. Bijvoorbeeld webinar, vertaling implementatie guide, enzovoorts
Status	Onderhanden

Activiteit 2 (thema “kennis van de entiteit”, “risico analyse” en “regierol in relatie tot inzet specialisten”)	
Omschrijving	Duurzaamheid
Toelichting	Duurzaamheid is een belangrijk thema voor de accountant die assurance opdrachten verricht. Vaststellen dat de accountant die assurance opdrachten verricht voldoende kennis en vaardigheden heeft om desbetreffende opdrachten te kunnen uitvoeren
Planning	Een van de bestuursleden van de faculty A&A heeft zitting genomen in de projectgroep duurzaamheid die geleid wordt door de thema regisseur “duurzaamheid”. Duurzaamheid is een verplicht PE onderwerp voor 2023. Er is een competentiemodel op de website van de NBA opgenomen. Het project loopt op schema en loopt door in 2023-2024.
Status	Onderhanden

Activiteit 3 (thema “kennis van de entiteit”, “risico analyse” en “regierol in relatie tot inzet specialisten”)	
Omschrijving	Fraude
Toelichting	Fraude is een belangrijk thema voor de accountant die assurance opdrachten verricht. Vaststellen dat de accountant die assurance opdrachten verricht

	voldoende kennis en vaardigheden heeft om desbetreffende opdrachten te kunnen uitvoeren
Planning	Een van de bestuursleden van de faculty A&A heeft zitting genomen in de projectgroep fraude die geleid wordt door de thema regisseur "fraude". Het project loopt op schema en loopt door in 2023-2024. NB De AFM heeft in mei 2023 (wederom) de werkzaamheden van de accountant inzake fraude ter discussie gesteld in een position paper
Status	Onderhanden

Activiteit 4 (thema "versterken innovatiekracht")	
Omschrijving	Data & Digitalisering
Toelichting	Data als onderdeel van de strategie van iedere onderneming. In die visie komt aan bod hoe de zachte kant van data (cultuur, gedrag, ethiek, governance, etc.) en de harde kant (data, IT, toegankelijkheid, etc.) samenkomen om waarde te creëren uit data. De accountant moet daartoe in staat zijn om het gesprek te voeren over het belang van data en wat er in de organisatie moet gebeuren om de strategie omtrent data uit te voeren. Er is een gebrek aan kennis rondom data in de sector. Dit blijkt bijvoorbeeld uit een ronde tafelgesprek over data in MKB domein, maar ook uit gesprekken binnen de sector (bijvoorbeeld conferentie Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie over thema data).
Planning	Een van de bestuursleden van de faculty A&A heeft zitting genomen in de projectgroep data & digitalisering. Het project loopt op schema en loopt door in 2023-2024. Er is een gezamenlijk projectvoorstel namens de faculties B&M, OSV en A&A op het gebied van data science om budget en capaciteit vrij te maken binnen de NBA zodat gerichte activiteiten uitgezet kunnen worden.
Status	Onderhanden

Activiteit 5 (thema "regierol in relatie tot inzet specialisten")	
Omschrijving	Regierol in relatie tot inzet specialisten
Toelichting	Bij het uitvoeren van controle opdrachten worden meer en meer specialisten ingezet. Naar verwachting zal dit nog meer (en intensiever) worden, zeker op de strategische thema's <u>fraude</u> , <u>continuïteit</u> en <u>duurzaamheid</u> . Ook meer inzet specialisten op het gebied van IT bij kennis van de klant en uitvoering van de controle (efficiency en effectiviteit): relatie met strategisch thema IT. In de zomer van 2023 wordt een uitvraag naar dit onderwerp gedaan bij openbare accountants.
Impact	Onomstreden kwaliteit – over volle breedte van beroep worden specialisten ingezet indien vaktechnisch noodzakelijk om onomstreden kwaliteit te leveren. Accountant handelt hierbij in overeenstemming met Standaard 620. Er wordt door de controlerend accountant effectief samengewerkt met ingeschakelde deskundigen. Vanuit de enquête verkrijgen we in het najaar van 2023 inzicht in de belangrijkste kennisdomeinen waarop controlerend accountants deskundigen inschakelen. Daarbij onderzoeken we ook of de controlerend accountant over voldoende kennis, ervaring en competenties bezit om op een effectieve wijze samen te werken

	met deskundigen. We evalueren binnen het bestuur of en op welke wijze de controlerend accountant binnen onze beroepsgroep extra support nodig hebben in het verkrijgen of op niveau brengen/houden van de benodigde kennis- & competentie-ontwikkeling.
Planning	In de zomer 2023 is / wordt een uitvraag (enquête) gedaan bij de openbare en overheidsaccountants. Activiteiten bepalen aan de hand van uitkomsten enquête
Status	Onderhanden

Activiteit 6 (thema “versterken innovatiekracht”)	
Omschrijving	Vernieuwing beroepsopleiding en beroepsprofiel
Toelichting	<p>De aantrekkelijkheid van het beroep (en zo ook de instroom van studenten) staan onder grote druk. Hierbij komt dat de verwachte vraag naar diensten van de openbare accountant in de toekomst verder zal toenemen.</p> <p>De NBA heeft een expertgroep ingesteld om te komen met ideeën voor de beroepsopleiding en het beroepsprofiel.</p> <p>Onderdeel van deze activiteit is de evaluatie van de (herziene) PE regeling, waarbij het te wijzigen beroepsprofiel betrokken wordt.</p>
Impact	Een verdere bijdrage leveren aan de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan een nieuw beroepsprofiel en de verwachte vernieuwingen in de beroepsopleiding. In het bijzonder bijdragen aan de vertaling van deze twee naar de invloed op de PE-systematiek
Planning	<p>In mei 2023 heeft de faculty A&A visies gestuurd aan de expertgroep voor herziening van het onderwijsmodel en het beroepsprofiel. De expertgroep stuurt in najaar 2023 haar advies aan bestuur NBA en de kwartiermakers. Afhankelijk van het advies zullen wij verdere acties bepalen.</p> <p>Onderdeel van deze activiteit is de evaluatie van de (herziene) PE regeling, waarbij het te wijzigen beroepsprofiel betrokken wordt.</p>
Status	Onderhanden

Activiteit 7 (thema “accreditatie buitenlandse accountant”)	
Omschrijving	Accreditatie buitenlandse accountants
Toelichting	<p>De aantrekkelijkheid van het beroep (en zo ook de instroom van studenten) staan onder grote druk. Hierbij komt dat de verwachte vraag naar diensten van de openbare accountant in de toekomst verder zal toenemen.</p> <p>Voor “buitenlandse” accountants bestaat de mogelijkheid om Nederlandse accreditatie te krijgen. De faculty A&A bereiken signalen dat dit proces niet soepel loopt. Doel is meer buitenlandse accountants de accreditatie te laten verkrijgen (mede als gevolg van de toegenomen vraag). Gehele informatievoorziening door ontwikkelen naar Engels. Jaarlijkse dialoog bijeenkomst tussen accountantsorganisaties, NBA en opleiders.</p>
Impact	Buitenlandse accountants die besloten hebben om in Nederland hun carrière voort te zetten als controlerend accountant dienen op de juiste wijze geïnformeerd en begeleid te worden naar het instromen in het RA opleidingstraject. Doelstelling is uiteindelijk het aantal buitenlandse accountants met een in Nederland behaald RA diploma fors laten toenemen. Op deze wijze kan de controlecapaciteit binnen de gehele sector toenemen, hetgeen positief bijdraagt aan reductie van de werkdruk in de sector. Daarnaast wordt een significante bijdrage geleverd aan een meer diverse en meer inclusievere beroepsgroep.

Planning	Gesprekken voeren met manager Lerend Beroep en naar aanleiding daarvan projectplan formuleren
Status	Onderhanden